

FoU i Norge i 2004: Stagnasjon i FoU-utgiftene - nedgang i BNP-andelen.

FoU-utgiftene i Norge beløp seg til 27,8 milliarder kr i 2004. Dette gir en nominell økning på i underkant av 400 millioner kr, eller 1,7 prosent, i forhold til 2003. Målt i faste priser gir dette en *nedgang* på 0,8 prosent. Siden bruttonasjonalproduktet (BNP) økte vesentlig mer enn FoU-utgiftene fra 2003 til 2004, innebærer dette en sterk nedgang i FoU-utgiftenes andel av BNP. Andelen ble 1,62 prosent i 2004, mot 1,73 prosent i 2003 (med de endelige BNP-tall for dette året). Det politiske mål om å øke FoU-andelen til 3 prosent innen 2010 er dermed blitt en enda større utfordring. I første rekke gjelder dette næringslivet som hadde en reell nedgang på 7 prosent fra 2003 til 2004. Universitets- og høyskolesektoren hadde derimot en realvekst på vel 7 prosent. Realveksten i instituttsektoren var 2 prosent. Bare universitets- og høyskolesektoren holdt tritt med BNP-veksten. Hvilket beløp for FoU-utgifter som man må opp på i 2010 for at målet skal være nådd, lar seg naturligvis ikke beregne eksakt p.g.a. usikkerheten om BNP-utviklingen. Anslag viser imidlertid at beløpet må ligge i størrelsesorden 60-70 milliarder kr, noe som vil kreve en *årlig vekst* på mellom 5,5 og 7 milliarder kr f.o.m. 2005.

FoU-utgifter i 2003 og 2004. Mill. kr.

Sektor	2003	2004	Endring 2003-2004	%-endring i løpende priser	%-endring i faste priser
Næringslivet	13 477,1	12 940,7	-536,4	-4,0	-6,7
Instituttsektoren	6 360,0	6 620,0	260,0	4,1	1,9
UoH-sektoren	7 495,1	8 225,0	729,9	9,7	7,4
Totalt	27 332,2	27 785,7	453,5	1,7	-0,8
Anslag for BNP	1 576 745	1 716 933	140 188	8,9	
FoU-andel av BNP	1,73	1,62	-0,12		

FoU-utgifter i 2004 etter utgiftstype. Mill. kr.

Sektor	Driftsutgifter	Kapitalutgifter	Totalt
Næringslivet	11 968,5	972,2	12 940,7
Instituttsektoren	6 320,0	300,0	6 620,0
UoH-sektoren	7 225,0	1 000,0	8 225,0
Totalt	25 513,5	2 272,2	27 785,7

FoU-årsverk i 2003 og 2004, totalt og herav av univ.- og høyskoleutd. personale

Sektor	2003		2004		Endring 2003-2004	
	Totalt	Herav UoH-utd.	Totalt	Herav UoH-utd.	Totalt	Herav UoH-utd.
Næringslivet	13 901	9 810	14 025	9 416	124	-394
Instituttsektoren	7 238	4 962	7 220	5 020	-18	58
UoH-sektoren	7 918	6 251	8 500	6 800	582	549
Totalt	29 057	21 023	29 745	21 236	688	213

Hvert år utarbeides det totaltall for ressursinnsatsen i forskning og utviklingsarbeid (FoU) i Norge. NIFU STEP har statistikkansvaret for universitets- og høyskolesektoren og instituttsektoren, mens Statistisk sentralbyrå har ansvaret for næringslivet. NIFU STEP sammenstiller dataene til den totale FoU-statistikken for Norge. Statistikken utarbeides på bakgrunn av OECDs retningslinjer i den såkalte Frascati-manualen, og inngår i OECDs databaser for Science & Technology. FoU-statistikk rapporteres også til Eurostat.

For universiteter og høyskoler bygger tallene på estimater for 2004. For instituttsektoren er 2004-tallene i hovedsak basert på innhentede oppgaver fra forskningsinstituttene. Det knytter seg større usikkerhet til 2004-tallene enn til statistikk-tallene for 2003 som er basert på en fullstendig kartlegging.

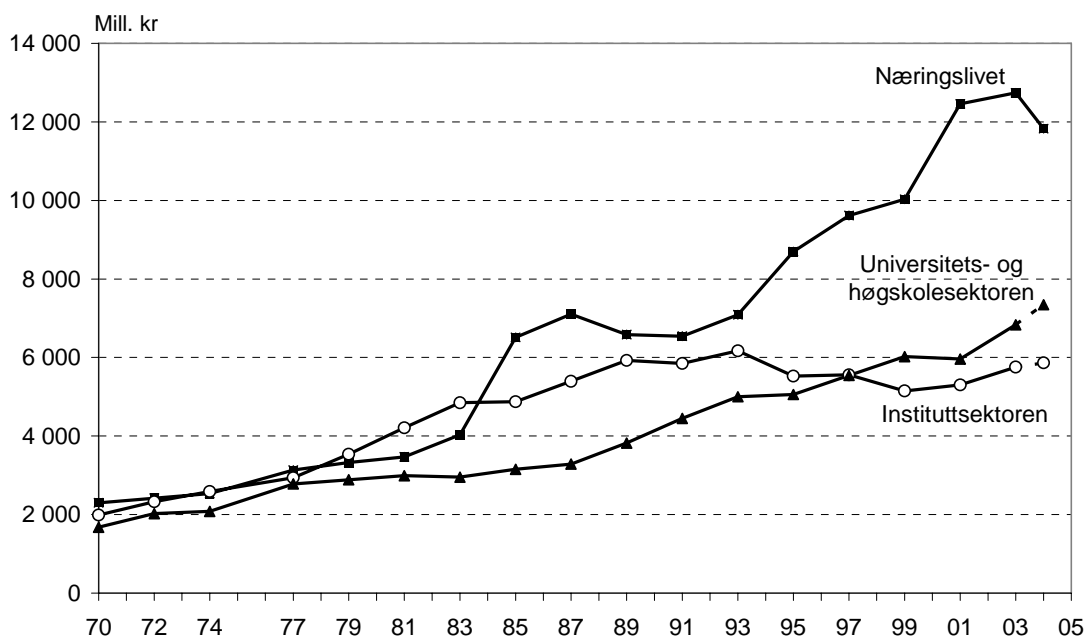
Forespørsler om universitets- og høyskolesektoren kan rettes til Susanne.Sundnes@nifustep.no tlf. 22 59 51 60 og om instituttsektoren til Bo.Sarpebakken@nifustep.no tlf. 22 59 51 63.

Statistikken om næringslivets FoU bygger på innhentede oppgaver fra foretakene. I undersøkelsen tas med alle foretak med minst 50 sysselsatte. I tillegg trekkes det et utvalg av foretak med 10-49 sysselsatte og det beregnes totaltall basert på dette utvalget. Usikkerheten i resultatene for de minste foretakene er derfor større enn for de store foretakene. For mer informasjon om FoU i næringslivet, kontakt Frank.Foyn@ssb.no, tlf.: 21 09 46 88, Knut.Kjesbu@ssb.no tlf.: 21 09 45 61 eller Geir.Petterson@ssb.no, tlf.: 21 09 47 59.

Den nasjonale FoU-statistikken for Norge publiseres av NIFU STEP <http://www.nifustep.no/> og Norges forskningsråd <http://www.forskningsradet.no/>. Detaljert statistikk for næringslivet publiseres av Statistisk sentralbyrå <http://www.ssb.no/>.

FoU-innsatsen målt i årsverk i 2004 var nær uendret fra 2003 i instituttsektoren. Næringslivet hadde en mindre økning på ca. 100 FoU-årsverk. Økningen i universitets- og høyskolesektoren var større – om lag 600 FoU-årsverk.

FoU-utgifter i Norge 1970-2004 i faste 2000-priser

Kilde: SSB og NIFU STEP